

พลอยกาญจน์ พึ่งเพียร. (2566). การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คุรุศาสตร์ดุสิตบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ อ.ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 และ 3) พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษา จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง และ 3) ตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 331 คน และคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ จำนวน 40 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการบริหารจัดการ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 5 ทักษะการสื่อสาร จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ .96 โดยด้านทักษะการบริหารจัดการมีค่าเท่ากับ 1.03 สูงที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเท่ากับ .99 ด้านทักษะการสื่อสารมีค่าเท่ากับ .98 ด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ .91 และด้านที่ค่าต่ำสุดคือ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์มีค่าเท่ากับ .90 ตามลำดับ และ 3) ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ด้านที่ 2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านที่ 3 ทักษะการบริหารจัดการทางวิชาการ ด้านที่ 4 ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านที่ 5 ทักษะการสื่อสาร แต่ละด้านประกอบด้วย 2 ส่วน โดยมี 1) เป้าประสงค์ของนโยบาย จำนวน 5 เป้าประสงค์ และ 2) มาตรฐานการปฏิบัติ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการบริหารจัดการทางวิชาการ 4) ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ทักษะการสื่อสาร พร้อมทั้งเสนอแนวทางที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ข้อเสนอเชิงนโยบาย ทักษะการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Ploykarn Pungpial. (2023). Development of Proposed Policy for Developing Academic Administrative Skills in 21st Century of School Administrators at Office of the Basic Education Commission. Doctor of Education (Educational Administration). Advisors: Asst. Prof. Dr. Chanchai Wongsirasawat, Dr. Phadungchai Pupat

ABSTRACT

This research and development aimed to 1) studying and analyze the components and indicators of academic administrative skills in 21st century, 2) analyzing needs assessment for academic administrative skills in the 21st century, and 3) developing proposed policy for enhancing academic administrative skills in the 21st century of school administrators under the Office of the Basic Education Commission. The research methodology included 3 steps; step 1: studying the components and indicators of academic administrative skills in the 21st century of school administrators under the Office of the Basic Education Commission and this step involved 3 parts: 1) studying academic documents, textbooks, journals, academic articles, and related research, 2) interviewing 9 experts in education chosen by purposive sampling, and 3) examining the validation of components and indicators of academic administrative skills in the 21st century of school administrators under the Office of the Basic Education Commission, step 2: analyzing needs assessment for academic administrative skills in the 21st century of school administrators and the sample was 331 administrators of schools under the Secondary Educational Service Area Office and the data were analyzed by mean, standard deviation and PNI modified, and step 3: proposing the policy for developing academic administrative skills in the 21st century of school administrators using focus group discussion of 11 experts. The data were analyzed by content analysis.

The results of the research were as follows: 1) For academic administrative skills in the 21st century of school administrators under the Office of the Basic Education Commission, there were 5 components with 40 indicators and they were (1) thinking, analyzing, and creating skill with 7 indicators, (2) interpersonal relationship skill with 7 indicators, (3) administrative skill with 9 indicators, (4) technology and digital using skills with 9 indicators, and (5) communicative skills with 8 indicators which were consistent with the empirical data; 2) For the need assessment for academic administrative skills in the 21st century of school administrators, it was found that the overall view of priority need index (PNI) was .96 and the most needed skills were management skill (PNI = 1.03), the technology and digital using skill (PNI= .99), communicative skill (PNI = .98), interpersonal skill (PNI = .91), and the thinking, analyzing, and creating skill (PNI = .90) respectively; and 3) There were 5 aspects of the proposed policy for developing academic administrative skills in the 21st century of school administrators under the Office of the Basic Education Commission and they were the thinking, analyzing, and creating skill, interpersonal relationship skill, academic administration skill, technology and digital skill, and communicative skill. Each aspect consisted of 2 parts which were 5 goals of the policy, and standards of practice.

The knowledge gained from this research includes the proposed policy for developing academic administrative skills in the 21st century of school administrators under the Office of the Basic Education Commission. There are 5 components: thinking, analyzing, and creating skills, interpersonal relationship skills, management skills, technology and digital using skills and communicative skills. Moreover, it offers necessary guidelines for developing the 21st century skills of educational institutes administrators which includes academic administration in the 21st century enabling administrators to achieve the schools' objectives in accordance with the regulated educational standards successfully and effectively.

Keywords: Proposed Policy, Academic Administrative Skills, School Administrators